

Nachtvorst

Op een prille novemberochtend schuif ik de gordijnen open. Tussen de berken in de schapenweide hangen nevelsluiers. Okerbruine bladeren dwarrelen weerloos naar de grond. Het berijpte grasveld achter het huis ligt te fonkelen in het lage zonlicht en op de tuinvijver glinstert een vliesje ijs. Vanuit de ijle lucht klinkt het getjaker van kramsvogels die zich in ongeordende troepen naar het zuiden spoeden. Ik weet dat het feest nu echt voorbij is; het feest van kleuren, geuren en vogelzang dat we zomer noemen.

Even later sta ik buiten in de tintelende lucht. Het is lang geleden dat mijn adem zo zichtbaar was. Tegenover de voordeur staat de notenboom die ik daar jaren geleden geplant heb, toen een schriel staakje met drie zijtakjes. Hij is me al lang boven het hoofd gegroeid; wat zeg ik, boven het huis! Nu is het een wijd vertakte boom met diepe groeven in zijn bemoste stam die ik met mijn armen nauwelijks meer omvatten kan. De nachtvorst heeft de boom in één keer ontdaan van de laatste dorre bladeren; zijn kale takken steken donker af tegen de bleke hemel.

Onder de berk achter het huis stonden gisteren vrolijke vliegenzwammen in een wijde kring. Ik ben benieuwd hoe zij de koude nacht hebben doorstaan. Helaas, de vuurrode, wit gestipte hoeden zijn in één nacht veranderd in een bruine drab die aan de grauw verkleurde stelen kleeft. Ook de laatste bloemen in de moestuin zijn weggevaagd. Manshoge dahlia's vormen een haag rond de groentebedden, maar veel beschutting bieden ze niet meer. Hun stengels staan nog overeind, doch de verformfaaide bladeren hangen slap omlaag. De enorme rood-witte bloemen zijn slonzig geworden, bruin gevlekt en buigen deemoedig het hoofd. Binnenkort moet ik de knollen rooien om ze vorstvrij op te slaan tot de volgende lente. De meterslange guirlandes van de oostindische kers op het muurtje langs de tuin zaten vol gele, oranje en roodbruine bloemen. Nu zien de planten er uit als te lang gekookte groente. Zelfs het onuitroeibare knopkruid, waartegen ik de hele zomer met schoffel en hark gestreden heb, is verlept. Daarmee verraadt het zijn Zuid-Amerikaanse herkomst.

De planten in de kruidentuin zijn geleidelijk bedolven geraakt onder de bladeren van de notenboom. Ze kraken en knerpen krokant terwijl ik ze bijeen hark. Herinneringen komen boven aan mijn dagelijkse gang naar de lagere school toen in het plantsoen de dorre bladeren knisperden onder mijn voeten. Wat was het lekker om schoppend door een dikke laag bladeren te lopen, vooral als de wind ze opnam in een wervelende show.

Tijdens het harken vult de geur van de herfst mijn neusgaten; een mengeling van verterend blad en verse aarde, met daarbij een vleugje bitter dat zo karakteristiek is voor de walnoot. Af en toe komen ook geuren boven drijven van de kruiden die hier groeien; de scherpe uienlucht van bieslook, zuidelijke aroma's van tijm en marjolein, de frisse tinteling van citroenmelisse en munt. Zomerse geuren, beladen met herinneringen aan lange, hete dagen. Maar ook vol belofte, want er zal steeds een nieuwe zomer zijn. Daaraan heeft zelfs de mens nog niets kunnen veranderen.

Een geruststellende gedachte. De cyclus van de seizoenen is nog altijd rond.

Eef Arnolds

De tekst is eerder verschenen in het tijdschrift Zens 10 nr 12/11 nr.1. 2007/2008.